

Wat is dwaasheid?

Psalm 38 (kerntekst vers 6)

Arglistigheid

Een tijdje geleden hebben we naar het woord wijsheid gekeken. We leren uit de Bijbel dat we die wijsheid van onszelf niet hebben. We zijn dwazen. Misschien vind je dat het met jou nog wel meevalt. Jij bent niet zo dwaas om coronafeestjes te houden, het milieu onnodig te belasten... en noem al die dingen maar op die anderen doen. Zij zijn dwazen. Laten we eens kijken wat de Bijbel over dit onderwerp zegt. Het gaat nogal eens over dwaasheid, tot waarschuwing.

Vandaag lezen we psalm 38. Het is een boetsalm van David.

Hij is erg ziek en voelt daarin de toorn van God over zijn zonde. Hij heeft het gevoel dat hij verdrinkt in zijn zonde: mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd. In vers acht zegt hij dat zijn ziekte is vanwege zijn dwaasheid. Wat is er veel dwaasheid in ons leven. Dat lijken misschien kleine dingen. Maar het komt er vaak op neer dat we de Heere niet nodig hebben. Dat we onze eigen weg gaan. We vragen ons zo weinig af wat de Heere van ons wil. Ga je gedachten, woorden en daden eens na. Was het tot eer van God? Sprak je over Zijn goedheid tegen de mensen die je tegenkwam?

Ongerechtigheden; dingen die niet recht voor God zijn. Misschien durf je het niet aan de Heere te vertellen. In de Bijbel staat dat ons hart arglistig is, dat betekent dat we bedriegers zijn, zoals Jakob, maar het betekent ook dat we iets achterhouden. We willen en kunnen niet alle schuilhoeken van ons hart bekijken. Als de Heere ons laat zien wat daar allemaal leeft, schrikken we. Het is veel erger dan je zelf kunt bedenken. Daarom is het goed om elke dag te vragen of de Heere ons hart Zelf wil doorgronden. En ons wil laten zien wat er niet goed is.

Bij David zien we toch ook wijsheid. Want op meerdere plaatsen legt hij alles voor de Heere neer. Zijn verlangen en zijn zuchten, zijn ongerechtigheid en zijn zonde. Hij komt met alle ellende terecht op de beste plek: aan de voeten van de Heiland.

Spreuken 14:17-29 (kerntekst vers 29)

Driftig worden

Het boek Spreuken is wijsheidsliteratuur. Dat is geen boek om even snel te lezen, maar om tot je door te laten dringen. Steeds een paar verzen. Hier vinden we een aantal verzen die gaan over ons onderwerp. En dan valt op dat vers 17 en 29 overeenkomsten hebben. Het gaat over mensen die snel boos worden. Iemand die opvliegend is, snel geïrriteerd en driftig. Als je zo bent, bega je makkelijk dwaasheden. Want in je drift zeg en doe je dingen waar je spijt van krijgt. Je irriteert je aan een ander en voor je het weet heb je een snauw gegeven. Terwijl de mensen die geduldig en zachtmoedig zijn, wijs genoemd worden. Ja maar... ik kan mijn karakter toch niet veranderen? Dat is inderdaad moeilijk, maar je kunt iets aan- en af leren. Als je jezelf leert kennen, met al je arglistigheden (zoals we gisteren zagen) zul je meer geduld hebben met de onvolmaaktheden van anderen. Dan weet je dat je zelf elke dag struikelt. Als je daar meer op let, zul je rustig kunnen blijven bij de struikelingen van anderen. Je kunt leren jezelf te beheersen. Dat kost inspanning, maar daarmee voorkom je veel dwaasheid. Die snel uitgesproken woorden waar je een ander pijn mee doet. Of alleen maar zo'n minachtende blik. Of die driftbui waarin je dingen kapot maakt. Als je deze dwaasheden herkent weet je waar je ermee terecht kunt. Bij God die zegt: als je in wijsheid tekort schiet, vraag het dan aan Mij. Ik geef het je overvloedig en maak je geen verwijten. Wat een wonder. Wij verwijten elkaar

zo vaak dingen, terwijl we allemaal onvolmaakt zijn. God, die zonder zonde is, verwijt ons niet. En bij Hem is overvloed. Daarin wil Hij ons laten delen.

1 Korinthe 1: 18-24 (kerntekst vers 23)

De Gekruisigde.

Hoe durf je dat op te schrijven.... Christus, de Gekruisigde, een dwaasheid?? Paulus wist niets anders om over te preken dan Jezus Christus, de Gekruisigde. Als je Hem door genade lief kreeg grijpen deze woorden je aan. Hoe kan iemand dit zeggen? Maar heb jij weleens geprobeerd om aan iemand die hier niet bij opgegroeid is uit te leggen wat het Evangelie inhoudt? Dan merk je dat het lastig wordt als je bij de dood van de Heere Jezus uitkomt. Van iemand die gestorven is, geloven dat Hij jouw redding is? Voor de Grieken was het ook onbestaanbaar. Iemand die zo zwak is dat Hij zich aan een kruis laat hangen, daar hebben ze geen enkele achting voor. Schoonheid en kracht zijn voor hen belangrijk. Is het voor ons ook niet iets ongeloofwaardigs? Als je heel eerlijk bent wil je veel liever jezelf redden. Om je volledig over te geven aan een Ander, Hem voor jou te laten betalen met Zijn dood, dat wil je niet. Je wilt er zelf iets voor doen. Als je er langer over nadenkt kom je erachter dat de ergernis van de jood en de verachting van de Griek ook in jouw hart leeft. Tot de Heilige Geest die Christus tot de meest begerenswaardige Persoon in je leven maakt. Dan ga je pas zien dat je zonder Hem niet kunt leven en niet kunt sterven. Wat is het aangrijpend als we in vers 18 lezen dat het woord van het kruis voor degenen die verloren gaan een dwaasheid is. Onderzoek je hart. Wat betekent het woord van het kruis voor jou? Leef je er nog langsheen? Veracht je het? Of is het je enige houvast? Pas dan ben je behouden.

Psalm 14 (kerntekst vers 1a)

Er is geen God.

Gisteren lazen we dat de Grieken het kruisevangelie dwaasheid vinden. Maar, zou je zeggen, het kan nog erger. Er zijn mensen die zeggen dat er geen God is. Deze dwaas zegt het in zijn hart, dus bij zichzelf. Sommigen denken het, anderen zeggen het. Zo erg is het bij mij niet, zeg je. Ik ga naar de kerk, ik lees de Bijbel en bid. Ik leef best netjes. Toch hoeft dat niet te betekenen dat je gelooft in God. Als je echt in Hem gelooft houd je rekening met Hem in alles. En als je deze psalm leest zie je dat God Zelf moet zeggen dat er niemand is die Hem zoekt. Er zijn geen wijze mensen. We weten dat God ons hart kent, maar Hij ziet ook aan onze daden dat we dwazen zijn. We doen zonden, gruwelijke dingen. En het is als een besmettelijke ziekte. We steken elkaar aan, de kwaal gaat over van ouders op kinderen. We zijn allemaal afgeweken van Gods wet, er is helemaal niemand die goed doet. En onze dwaasheid blijkt ook uit wat in vers 4 staat: zij roepen de Heere niet aan. Wat een dwazen. Ons verstand is zo verduisterd dat we zelf denken dat we best wijs zijn. De Heere moet onze ogen openen. Zodat we zelf zien wie we nu echt zijn. Dan schrik je. Want je wist niet dat je zo slecht was. En dan ga je de Heere aanroepen. Om verlossing en redding. Om wijsheid die van boven is. God zij dank eindigt deze psalm met de mogelijkheid van verlossing. Dankzij het evangelie van het kruis.

Mattheus 25 : 1-13(kerntekst vers 8)

Geen olie

In het hoofdstuk voor onze tekst spreekt de Heere over Zijn wederkomst naar de aarde. Hij roept op om waakzaam te zijn, bereid te zijn. Dan volgt de gelijkenis van de tien meisjes. Ze wachten op de komst van de bruidegom. Zo horen christenen te leven in afwachting van de wederkomst van de Heere. Er staat dat er vijf wijze meisjes zijn, en vijf dwaze. Wat opvalt is dat je geen verschil ziet. Ze hebben allen brandende lampen. En ze vielen allemaal in slaap. Het duurt ook zo lang voor de bruidegom komt. Maar als Hij komt blijkt het verschil. Geen olie. Dat is de dwaasheid. Want de deur gaat dicht, en als de meisjes terugkomen van hun zoektocht naar olie is het te laat. Op meerdere plekken in de Bijbel worden we opgeroepen om te waken. Wakker te zijn. Want we weten niet wanneer de Heere terug komt. Het duurt zo lang, je zou haast vergeten wat Hij gezegd heeft. Dan komen de dingen van deze wereld die je aandacht vragen. Hele belangrijke dingen. Misschien ingrijpende dingen. Je valt in slaap voor de dingen van de Heere. En als Hij dan midden in de nacht, als je er totaal niet op voorbereid bent, terug komt, schrik je. En dan is het te laat. Nu nog niet! Haast je om je leven te redden. Er is niets echt belangrijk vergeleken met je eindbestemming. Eeuwig feest vieren op de Koninklijke bruiloft. Of daar zijn, waar gejammer is en tandengeknars. De Heere roept je vandaag. Nu is het nog niet te laat.

Lukas 12: 13-21 (kerntekst vers 20)

Aardse schatten vergaderen.

De Heere Jezus heeft ons veel onderwijs gegeven door Zijn leven: door Zijn woorden en Zijn daden. Hier gaat het over de dwaasheid van het altijd maar bezig zijn om rijk te worden. Eerst komt er een man naar Hem toe die zich zorgen maakt of hij wel voldoende van een erfenis krijgt. Wat hebben deze kwesties voor veel problemen gezorgd. Het is algemeen bekend dat er nergens zoveel ruzie gemaakt wordt als bij het verdelen van erfenissen. Vaak zo erg dat het voor verwijdering zorgt tussen familieleden. De Heere geeft aan dat Hij hier niet over gaat. En voegt eraan toe dat we moeten uitkijken voor hebzucht. Ons leven en ons geluk hangt niet af van ons aards bezit. Wat zijn veel rijke mensen ongelukkig. Op een andere plaats geeft de Heere zelfs aan dat je rijker wordt van geven. Probeer het maar eens. Je zult merken dat het waar is. En als je met het verdelen van een erfenis te maken krijgt, lees dan dit gedeelte nog eens.

Dan vertelt Jezus een gelijkenis. Het is niet erg als je werkt voor goede inkomsten. Als je spaart voor later. Maar wel als dat het enige is waar je mee bezig bent. Want de rijke dwaas moet sterven. En dan? Zijn rijkdom gaat naar een ander. En zijn ziel? Daar heeft hij tijdens zijn leven niet voor gezorgd, en nu is het te laat. Zo gaat het met hem die niet rijk is in God. Lees hierbij 1 Timotheüs 6 vers 17 en 18. Daar geeft Paulus aanwijzingen hoe je ermee om moet gaan als je rijk bent in aards goed. Wordt er niet hoogmoedig door, en vertrouw er niet op. Vertrouw op God, Hij geeft ons deze dingen om van te genieten. Hij geeft het niet om voor jezelf te houden, maar ook om uit te delen, om anderen mee te helpen. Iedereen heeft gaven van God gekregen. Om van te genieten en uit te delen!

Matt 7:24-29 (kerntekst vers 26)

Horen en niet doen.

Gisteren ging het ook over het vele onderwijs wat de Heere ons geeft. Nu wijst Hij ons erop dat het niet genoeg is als we Zijn woorden horen. Je moet het ook daadwerkelijk doen. Dan ben je wijs. Zijn woord wat je leest en hoort naast je neer leggen is dwaas. We lezen hierover ook zo duidelijk in

Johannes 13 vers 17. De Heere heeft net de voeten van Zijn discipelen gewassen. Dan zegt Hij: als je deze dingen weet, zalig ben je als je ze doet. Dan gaat het over nederig zijn, elkaar liefhebben, jezelf verloochenen, de ander dienen. Echte christelijke grootheid bestaat in het dienen van anderen. En dat weten we, maar om het daadwerkelijk te doen, gaat vaak tegen ons gevoel in. We vinden het moeilijk om dat wat de Heere ons leert in de praktijk te brengen. De woorden uit de Bijbel klinken ons zo bekend in de oren. We weten het allemaal zo goed. Maar Jezus leert ons dat het niet genoeg is als het in ons hoofd zit. Leven we er ook naar? Wij vinden het fijn als anderen ons prijzen om ons werk. Al de goede daden die in het verborgen gedaan worden, die de mensen niet zien, die getuigen ervan dat we niet alleen hoorders, maar ook daders van het Woord zijn.

Dwaasheid. Dat is geen eigenschap om trots op te zijn. Toch kwam ik erachter dat het over mij gaat. Herken jij er iets in? Onderzoek je hart en je leven. Is Christus werkelijk de grond van je leven geworden? Of leef je nog als een dwaas, zonder Hem? Het kan nog veranderen! En als je Hem hebt leren kennen, is het elke dag weer nodig om aan Zijn voeten te gaan zitten. Je bent nooit uitgeleerd. Voor je hoofd en je hart. Paulus schrijft aan de Korintiërs dat Christus voor ons is geworden wijsheid van God. Van Hem mogen wij alle wijsheid van verwachten.